

Trpký pocit zadostúčinenia Plinia Corrêu de Oliveiru

Julio Loredó

4. septembra 2019 + *História*

Keby pred niekoľkými rokmi bol niekto tvrdil, že *domorodý tribalizmus* môže predstavovať riešenie krízy moderného sveta, vysmiali by sa mu a boli by ho považovali za blázna. A ak by niekto bol spomenul *tribalizáciu* Cirkvi ako prirodzený cieľ II. vatikánskeho koncilu, toho by pred všeobecným pranierom nezachránili ani tí najtrúfalejší ekumenickí nadšenci. *Domorodý tribalizmus* však teraz v centre kresťanstva **považuje za riešenie synoda biskupov**, ktorú zvolal samotný rímsky pápež. Hovorí sa o vytvorení „Cirkvi s amazonskou tvárou“, ktorá sa od *lesných národov* bude učiť ako „správne žiť“. Podľa *pracovného dokumentu synody Instrumentum laboris*: „Je to v súlade s cestou, ktorá začala II. vatikánskym koncilom pre celú Cirkev.“

V skutočnosti bol *domorodý tribalizmus* vždy prítomný v revolučných utópiách, *po?núc* Rousseauovým *ušľachtilým divochom*, predstavou Friedricha Engelsa o kmeni ako forme „vyššieho socializmu“, až po moderné štrukturalistické smery. V poslednej dobe niektoré ekologické prúdy **predstavujú domorodé kmene ako ideálne riešenie a všeliak na zlá priemyselnej spoločnosti**. Za zmienku tiež stoja štúdie, ktoré ukazujú, že „*globálna dedina*“ vytvorená *celosvetovou internetovou sieťou má mnoho podobností* s kmeňovým spôsobom života.

Zdroj: flickr.com

Doteraz sa však o perspektíve kmeňového spôsobu života hovorilo veľmi málo, alebo vôbec sa o nej nehovorilo, pretože by to bolo vnímané ako čosi z inej galaxie. Niektorí tvrdili, že je neuskutočniteľná, podľa iných ide o prehnane snahy niektorých fanatikov. Dnes tento odmietavý postoj už podľa všetkého neobstojí, pretože **tribalizmus predkladá synoda ako pastoračný plán pre blízku budúcnosť**.

Mnohí ľudia, dokonca aj tí, ktorí pozorne sledujú život Cirkvi, sú týmto vývojom prekvapení. Medzi nich však určite nepatria stúpenci Plinia Corrêu de Oliveiru (1908 – 1995).

Pozorný analytik historického revolučného procesu, známy brazílsky mysliteľ, už od štyridsiatych rokov minulého storočia **varoval, že moderný svet sa uberá smerom k tribalizmu**. V roku 1943 kritizoval niektoré nacionalistické tendencie, ktoré sa snažili vyzdvihovať domorodé prvky vlastné Brazílii na úkor jej katolíckej tradície. Napísal: „Nedovoľte im odstrániť katolícky krst z Brazílie, pretože Brazília,

ktorú musíme milovať, nie je divošká a pohanská, zrodená z mäsa a krvi, ale vytvorila ju kresťanská civilizácia vďaka pravej viere a zrodila sa z vody a Ducha Svätého.

V článku z roku 1944 komentoval karnevalové oslavy *Mardi Gras* a varoval, že „Dnes ľudia ... prejavujú neznášanlivosť voči civilizácii. ... Ničia sa *ceremoniály*, vytráca sa cudnosť, eliminujú sa posledné známky dôstojnosti. ... Za tridsať rokov sa [táto neznášanlivosť] môže prejavovať v tom, že ľudia budú mať na sebe už iba nejaký opasok ... a budú tancovať v lese bosí. A žiť v chatkách, aj keď luxusných. ... Nieкто povie: to je poriadne prehnané! Aj pred tridsiatimi rokmi, keď jasnozrivé osoby predpovedali dnešné *excesy*, niektorí tučmáci hovorili o „prehnanom zveličovaní“. Ja hovorím: neboli to proroci, kto prehnane zveličoval, ale naopak: fakty prekonalí všetky ich predpovede.“

V článku z roku 1960 s názvom „Civilizácia a barbarstvo“ Plinio Corrêa de Oliveira varoval, že niektoré vtedajšie trendy, ako napríklad typ „*playboya*“ a rock-and-rollová hudba povedú k barbarstvu: „Spoločnosť, v ktorej sa hrá iba rock and roll... bude smerovať k barbarstvu. „***Playboyizmus***“ nie je nič iné ako **barbarstvo, barbarstvo v asfaltovej džungli.**“

Svoj postoj jasne vyjadril v roku 1976 v dodatku k svojmu majstrovskému dielu *Revolúcia a kontrarevolúcia*. Skúmajúc postkomunistickú éru uviedol: „Je možné predpovedať, aký bude [ďalší krok tohto revolučného procesu]. Musíme si položiť otázku, či ním nebude práve kmeňová spoločnosť, o ktorej snívajú dnešné *štrukturalistické smery*. Štrukturalizmus vidí v kmeňovom živote iluzórnu syntézu medzi individuálnou slobodou a jednomyseľným kolektivismom, pri ktorej kolektivismus nakoniec pohltí slobodu. V tomto kolektivizme sa rôzne „ja“ alebo jednotlivé osoby so svojou inteligenciou, vôľou a citlivosťou a následne so svojimi charakteristickými a konfliktnými spôsobmi bytia spájajú a rozpúšťajú v kolektívnej osobnosti kmeňa, ktorý vytvára jednu myšlienku, jednu vôľu a jeden štýl, ktoré sú všetkým spoločné.“

Zdroj: commons.wikimedia.org

V roku 1977 napísal Plinio Corrêa de Oliveira knihu, v ktorej tieto prúdy prítomné v Cirkvi podrobil kritike: „Indiánsky tribalizmus: Komunistický-misijný ideál pre Brazíliu v dvadsiatom prvom storočí.“ (*Indian Tribalism: The Communist-Missionary Ideal for Brazil in the Twenty-First Century*.) V nej, kapitolu po kapitole, brazílsky mysliteľ ukazuje, že tieto prúdy opustili misijný ideál. **Už sa neusilujú evanjelizovať Indiánov, ale skôr sa od nich chcú učiť, pretože oni, vraj v spojení s prírodou, si zachovali určitú prvotnú nevinnosť, ktorú západná spoločnosť stratila.** Kmeň predstavujú ako náboženský a spoločenský ideál. Z tohto uhla pohľadu, poznamenáva Plinio Corrêa de Oliveira, by sa amazonské národy stali skutočnými evanjelizátormi sveta.

Keď si prelistujeme túto knihu napísanú ešte v roku 1977, máme takmer dojem, že čítame pasáže z *Instrumentum laboris* (pracovného dokumentu) Pan-Amazonskej synody plánovanej na október 2019. To všetko bolo predpovedané.

... A tak teda slová peruánskeho kardinála Pedra Barreta, viceprezidenta REPAM (*Panamazónska cirkevná sieť*), dávajú zmysel: „**Touto synodou sa završuje dlhá 30-40 ročná cesta latinskoamerickej Cirkvi.**“

Áno, je to pravda, ale taktiež sa ukazuje pravdivosť prorockej predpovede Plinia Corrêu de Oliveiru.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/trpky-pocit-zadostucinenia-plinia-correu-de-oliveiru/>